

PREDSTAVITEV PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Planinska zveza Slovenije, www.pzs.si, je **ena največjih in ena najbolj množičnih nevladnih, prostovoljskih organizacij** v Republiki Sloveniji. Planinska zveza Slovenije je **organizacija s tradicijo**, v letu 2013 je praznovala že 120-letnico od organiziranega planinstva v Sloveniji – to je od ustanovitve Slovenskega planinskega društva (27. 2. 1893), katerega naslednica je. Predsednik PZS je **Bojan Rotovnik**.

PZS je prostovoljna zveza društev. Glavna dejavnost PZS je povezovanje društev in zagotavljanje pogojev za planinstvo v Sloveniji ter mednarodnem prostoru. Goji slovensko planinsko izročilo, izvaja prostovoljsko delo in deluje kot del civilne družbe, v javnem interesu in kot nacionalna panožna zveza s področja planinstva. **Poslanstvo** Planinske zveze Slovenije, celotne planinske organizacije je: **Planinstvo kot način življenja**. Častni kodeks slovenskih planincev pa vrednota, ki jo spoštuje ter uresničuje planinska organizacija. Načela delovanja planinske organizacije so: celovito planinstvo in njegova promocija, usmerjenost k društvom, usposabljanje obiskovalcev gora za varnejše gibanje v gorah, varovanje gorske narave, strokovnost in sodelovanje, preglednost delovanja in vključevanje javnosti v sprejemanje odločitev.

Od marca 2014 PZS združuje **280 planinskih društev** (planinskih društev, klubov, postaj GRS) in **55.159** članov posameznikov vseh kategorij (podatek za 2013, takrat je PZS združevala 284 planinskih društev). Tako A+, A in B člane, B1 člane (kamor so vključeni starejši od 65 let), člane S+ Š (kamor sodijo študentje in srednješolci), ter mlade člane P + O (predšolski in osnovnošolski otroci). Glede na število prebivalcev Republike Slovenije to pomeni **skoraj 2,7 %** vsega prebivalstva. Od več kot 55.100 članov je bilo v PZS včlanjenih **skoraj 17.000 mladih** planincev, od predšolskih otrok do starosti 26 let.

Planinska društva upravljajo s **177 planinskimi kočami, zavetišči in bivaki** z okoli **6.000** ležišči. **Slovenske gore** letno **obišče okoli 1,4 milijona** obiskovalcev (tujcev in Slovencev skupaj), ki jim je na voljo mreža **1.661** planinskih poti v skupni **dolžini 9.616 km** po vsej Sloveniji. Kar 315.000 Slovencev pa se redno ukvarja s planinstvom. Za mrežo planinskih poti po vsej Sloveniji skrbijo za to usposobljeni markacisti PZS znotraj planinskih društev, v letu 2013 je bilo 720 registriranih markacistov PZS. Planinska društva vzdržujejo tudi 80 planinskih veznih poti – obhodnic; med njimi je najstarejša planinska vezna pot v Sloveniji, Evropi in tovrstna na svetu: **Slovenska planinska pot**, ki je v letu 2013 praznovala 60 let od odprtja.

V okviru **Planinske založbe** izdaja PZS planinske zemljevide in vodnike, ki pokrivajo ves gorski svet Slovenije, ter strokovno in leposlovno literaturo. **Planinski vestnik, revija PZS – revija za ljubitelje gora, je najstarejša revija na Slovenskem**, ki še izhaja; prvič je izšla že leta 1895.

PZS je nosilka in izvajalka kar **25 programov strokovnega usposabljanja**, po katerih usposablja mentorje planinskih skupin, vaditelje orientacije, varuhe gorske narave, vodnike PZS za vodenje v kopnih in snežnih razmerah, turnokolesarske vodnike, alpiniste, markaciste, trenerje športnega plezanja in inštruktorje vseh vrst.

V PZS je vključena svetovno prepoznavna alpinistična dejavnost, ter **tekmovalni športi** kot so športno plezanje, tekmovalno ledno plezanje, tekmovalno turno smučanje in planinska orientacija. V letu 2012 smo ustanovili **Slovensko mladinsko alpinistično reprezentanco (SMAR)**.

Za člane planinskih društev pri izvajanju planinskih aktivnosti (izleti, pohodi, turi, planinski tabori, planinske šole in druga izobraževanja ...) skrbijo strokovni kadri, ki jih usposablja PZS. V planinskih društvih vodijo izlete v gore in skrbijo za člane registrirani vodniki PZS. Najmlajše planince v vrtcih, šolah in planinskih društvih usposablja mentorji planinskih skupin.

Vsem planincem, obiskovalcev gora vedno želimo srečno pot in varen korak. Vse pa opozarjamo, da se v gore in na svoje planinske poti podajajo primerno opremljeni, izbirajo naj poti, primerne svojim psihofizičnim sposobnostim, pred odhodom naj preverijo tudi vremensko in v zimskih razmerah snežno napoved, stanje poti (še posebej po žledolomu in snegolomu: <http://stanje-poti.pzs.si/>) in odprtost planinskih koč, odpravijo naj se dovolj zgodaj in o svojih poteh in načrtih obvestijo domače. Vedno imejmo tudi v mislih, da smo na vrhu šele na polovici poti – naš cilj je varno priti domov.

Na alpinističnih tečajih učijo tečajnike veščin registrirani inštruktorji alpinizma. V okviru PZS je v planinskih društvih 45 alpinističnih/plezalnih/športnoplezalnih) odsekov in klubov.

Športni plezalci in plezalke so med najboljšimi na svetu. Urijo se na okoli 100 plezalnih stenah po vsej Sloveniji, zanje pa skrbijo trenerji in inštruktorji športnega plezanja. PZS ima od leta 2007 dalje status društva, **ki deluje v javnem interesu na področju športa.**

Komisija za varstvo gorske narave poleg skrbi za varovanje okolja in narave usposablja varuhe gorske narave, ki delujejo znotraj 12 odborov za varovanje gorske narave v okviru posameznih meddruštvenih odborov. PZS ima od leta 2007 dalje tudi status društva, ki deluje v **javnem interesu na področju ohranjanja narave.**

Naravno okolje je danes odprto in dostopno bolj kot kdaj prej, to pa prinaša vanj tudi mnogo negativnih posledic. Eden izmed pomembnih začetnih korakov je ozaveščanje in poglobljanje znanja o naravi, tako pri prebivalcih kot pri obiskovalcih, še posebno pri otrocih, mladostnikih in mladih.

Planinska zveza Slovenije si močno **prizadeva za sprejetje zakona o omejitvi vožnje z vozili v naravnem okolju**, ki ga je Ministrstvo za okolje RS pripravilo na podlagi Uredbe iz leta 1995. Pri tem prizadevanju je združila svoja prizadevanja s skupnimi prizadevanji Lovske in Ribiške zveze Slovenije, in v letu 2013 pa se jim je pridružila tudi Zveza tabornikov Slovenije.

Z akcijama Vozni redi v Alpah in Ogenj v Alpah pa je združila moči s CIPRO Slovenija (pri Ognju v Alpah sodeluje tudi Triglavski narodni park) in opozorila na trajnostni razvoj, pomembnost mobilnosti, ozaveščanje in ohranjanje narave. Pri obeh akcijah in pri Dnevu Alpske konvencije Planinska zveza Slovenije sodeluje vse od 2011 dalje.

V začetku februarja 2011 so poslanci sprejeli Zakon o prostovoljstvu, Planinska zveza Slovenije se je med prvimi vpisala v vpisnik **prostovoljskih organizacij.**

Zaradi svojega programa dela na področju preventive, zagotavljanja varnosti v gorah in pomoči skupinam oseb s posebnimi potrebami ter sodelovanja z društvi srčnih in onkoloških bolnikov je Planinska zveza Slovenije v letu 2008 s strani Ministrstva za zdravje pridobila **status humanitarne organizacije**, v letu 2010 pa še status organizacije, ki deluje v **javnem interesu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.**

Planinska zveza Slovenije, Mladinska komisija, je v februarju 2013 pridobila **status mladinske organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju in status nacionalne mladinske organizacije.**

V letu 2007 je bil sprejet Zakon o planinskih poteh.

Od leta 2010 je večina zgodovinskega in arhivskega gradiva hranjenega v **Slovenskem planinskem muzeju** v Mojstrani, odprtem v avgustu 2010. Od junija 2012 pa je del knjižničnega gradiva iz knjižnice Planinske zveze Slovenije v **Planinskem kotičku v Mestni knjižnici Ljubljana**, Kersnikova 2, Ljubljana.

V Sloveniji je Planinska zveza Slovenije članica Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez.

Dogovor o sodelovanju ima sklenjen z Gorsko reševalno zvezo Slovenije, s Slovenskim gorniškim klubom Skala, z Rdečim križem Slovenije – Zvezo združenj in z Združenjem gorskih vodnikov Slovenije.

Dogovor o sodelovanju na področju trajnostnega razvoja in pri skupnih prizadevanjih varovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti so sklenile Planinska, Ribiška, Lovska, Turistična, Čebelarska in Kinološka zveza Slovenije.

Planinska zveza Slovenije je **članica tudi več mednarodnih športnih združenj**, ki delujejo na področju planinstva, med njimi je PZS članica **UIAA** (Mednarodno združenje planinskih organizacij) in **CAA** (Združenje planinskih organizacij alpskega loka), v katerih ima svoje predstavnike v več komisijah UIAA in CAA. PZS je članica tudi Združenja planinskih organizacij Balkana (Balkan Mountaineering Union, **BMU**), Evropske popotniške zveze **ERA**, Mednarodne turnosmučarske organizacije **ISMF**, Mednarodne zveze za športno plezanje **IFSC**, Mednarodne komisije za reševanje v gorah **IKAR-CISA**; PZS je pristopila k EU planinskemu forumu (**EU Mountaineering Forum**). PZS pa je članica tudi mednarodnega **Združenja za reciprociteto** (*planinske organizacije, podpisnice sporazuma o reciprociteti, nudijo članom teh planinskih organizacij enak popust pri prenočevanju v planinskih kočah, kot ga nudijo svojim članom*).